

**Сув ҳўжалиги вазирлигининг Ички аудит хизмати томонидан
2021 йилнинг 9 ойи давомида амалга оширилган ишлар тўғрисида
ҲИСОБОТ**

Вазирлик тасарруфидаги ташкилотларнинг 2021 йил учун тузилган харажатлар сметаси ва штатлар жадвалларини Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигидан 2014 йилнинг 15 декабрида 2634-рақам билан рўйхатга олинган “Бюджет ташкилотлари ва бюджет маблағлари олувчиларнинг харажатлар сметаси ва штат жадвалларини тузиш, тасдиқлаш ва рўйхатдан ўтказиш тўғрисида”ги Низом асосида тузилиши бўйича ҳуқуқбузарликлар профилактикасини таъминлаш юзасидан ўрганиш ўтказилганда жами **9 та ташкилот** харажатлар сметасининг тўртинчи гуруҳ харажатлари бўйича **29 ҳолатда 8439,5 млн. сўмлик** маблағларни асослантирувчи ҳисоб-китоблар мавжуд эмаслиги аниқланди. Ўрганиш жараёнида асослантирувчи норматив ҳужжатлар асосида ҳисоб-китоблар илова қилиниб, ушбу камчиликлар бўйича бартараф этилди.

Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш агентлигининг 2020 йил 26 ноябрдаги 186-сонли Фармойишига кўра сув ҳўжалиги соҳасида давлат харидлари, давлат мулкани бошқариш ва фойдаланишда қонун ҳужжатларига риоя этилиши юзасидан ўтказилган ўрганишда Ички аудит хизмати **2020 йил 26 ноябрдан жорий йилнинг 20 мартига қадар** иштирок этди.

Ушбу ўрганиш натижаси бўйича Республика Коррупцияга қарши курашиш агентлиги томонидан берилган тақдимнома асосида вазирликнинг тегишли бошқармалари билан чора-тадбирлар ишлаб чиқилиб, ижроси таъминланди.

Шунингдек, Республика Коррупцияга қарши курашиш агентлиги томонидан ишлаб чиқилган, Давлат харидлари соҳасида “Коррупциясиз соҳа” лойиҳасини амалга ошириш юзасидан чора-тадбирларнинг “**Йўл харитаси**” ижроси бўйича Сув ҳўжалиги вазирлиги тизимида амалга оширилган ишлар тўғрисида ҳар ойда Агентликка маълумот тақдим этиб борилмоқда.

Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 30 декабрдаги “Ўзбекистон Республикасининг “2021 йил учун Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети тўғрисида”ги Қонуни ижросини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4938-сонли Қарори билан тасдиқланган мақсадли индикаторларнинг Сув ҳўжалиги вазирлигидаги ижроси бўйича ҳар ой ва чорак якуни билан вазирликнинг тегишли бошқармаларидан ҳисоботлар олиб, уларни умумлаштириб, кўрсаткичлар бўйича таҳлилий баҳолаш ишларини амалга ошириб, якуний ҳисобот ва хулосани вазирлик раҳбариятига тасдиқлатиб, Олий Мажлисга тақдим этиш учун Молия вазирлигига юбориб келинмоқда.

Ўзбекистон Республикасининг “Давлат харидлари тўғрисида”ги Қонуни ва қонуности норматив ҳужжатларга риоя этилиши юзасидан Қуйи Зарафшон ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси ҳузуридаги “Кармана-Конимех” ирригация тизими бошқармасида ўтказилган ўрганишда

5 та Сувчилар уйи (“Шаббода”, “Бешработ”, “Бухоро-1”, “Узатма-2” ва “Кескантерак”) бинолари ва унинг худудидаги кўшимча бинолар ўрганилди.

Бошқармага қарашли сув тақсимлаш иншоотларидаги имкониятлардан оқилона ва самарали фойдаланиш ҳамда бошқарма ходимларини кўшимча рағбатлантириш мақсадида 2021 йилда ривожлантириш жамғармасига жами **482,5 млн.сўм**, шундан маблағ сифатида **234,9 млн.сўм** ва маҳсулот сифатида **247,6 млн.сўмлик** даромад олиш ҳамда шу маблағлар ва маҳсулотлар ҳисобидан бошқарма ходимларини моддий рағбатлантириш чора-тадбирлари режаси ишлаб чиқилиб, унинг ижросини таъминлаш бўйича амалий кўрсатмалар берилди.

Бундан ташқари, бошқарма бошлиғи иш жараёнидаги ҳамда ўтган йилги хато ва камчиликларни бартараф қилиш мақсадида ривожлантириш жамғармасига жорий йилнинг май ойи охиригача жами **90,0 млн.сўм**, шундан **65,0 млн.сўм** маблағ ва **25,0 млн.сўмлик** маҳсулот (гўшт) сифатида жалб қилишни ўз зиммасига олиб, мазкур топшириқ бажарилди. Ушбу маблағлар ҳисобидан “Қурбон ҳайити” байрами муносабати билан ходимларга **40,0 млн.сўм** мукофот пули берилиши таъминланди.

Жанубий Мирзачўл каналидан фойдаланиш бошқармасида ўтказилган ўрганишларда бошқарманинг олдинги раҳбарияти ва масъулларининг ўз вазифасига бўлган лоқайдлиги натижасида, жорий йилнинг ўтган даврида Ўзбекистон Республикасининг “Давлат харидлари тўғрисида”ги қонунининг 40-моддаси “манфаатлар тўқнашувига” йўл қўйилмаслик талабига зид равишда **579,4 млн.сўмлик** танловлар амалга оширилганлик ҳолатлари аниқланди.

Бундан ташқари, ходимларни кўшимча рағбатлантириш мақсадида ривожлантириш жамғармасига мавжуд машина-механизмлардан **160,1 млн.сўм** ва шартнома асосида канал бўйи муҳофаза ерларидан фойдаланганлик учун **18,1 млн. сўм** маблағларнинг туширилмаганлик ҳолатлари аниқланди.

Ўрганиш натижасида бошқарма ходимларини кўшимча рағбатлантириш учун маблағлар жалб қилиш бўйича амалий ёрдам ва кўрсатмалар берилди. Шунингдек, юқоридаги ҳолатларни бартараф этиш юзасидан чора-тадбир ишлаб чиқилиб, унинг ижроси бўйича назорат олиб борилмоқда.

Сурхондарё вилояти Сув омборларидан фойдаланиш бошқармасида ўтказилган ўрганиш жараёнида Жанубий Сурхон сув омборининг сувдан бўшаган майдонларига қишлоқ хўжалиги экинлари экиб фойдаланиш учун ижара шартномаси тузган саккиз нафар фуқародан **97,4 млн.сўм** ижара тушуми туширилди.

Шунингдек, бошқарманинг раҳбарияти ва масъулларига 2021 йилнинг 25 август кунигача яна 100,0 млн.сўм ижара тушумини тушириш, қолган қисмини жорий йилнинг октябрь ойида ҳосил йиғиб олиниши билан ҳисоб-китоб қилиш бўйича амалий ёрдам ва кўрсатмалар берилди.

Бундан ташқари, 2021 йил 31 июль куни Сув омборларидан фойдаланиш бошқармасисининг барча ходимларига ривожлантириш жамғармаси

маблағлари ҳисобидан бир лавозим маоши миқдорида жами **95,0 млн.сўм** рағбатлантириш пуллари берилди.

Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда сув хўжалиги объектларининг ҳолати, қурилиш ва реконструкция қилиш ишлари, молия ва ижро интизоми билан боғлиқ масалаларни ўрганиш ва амалий ёрдам бериш бўйича II-ишчи гуруҳ билан биргаликда Қорақалпоғистон Республикаси, Бухоро, Қашқадарё, Навоий ва Хоразм вилоятларида бўлиб, тизим ташкилотлари томонидан 1-ярим йилликда харажатлар сметасининг ижроси, ривожлантириш жамғармасига маблағлар жалб қилиниши ва унинг мақсадли сарфланиши ҳамда “Қурбон ҳайити” муносабати билан мукофот пуллариининг берилиши юзасидан ўрганишлар ўтказилиб, амалий ёрдам кўрсатилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 23 февралдаги 95-сонли “Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқарувчиларнинг сувни тежайдиган технологияларни жорий этиш бўйича харажатларнинг бир қисmini қоплаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори ижросини таъминлаш юзасидан олиб борилаётган ишлар жараёнида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоят ҳокимликлари томонидан тақдим қилинган рўйхатда қуйидаги хато ва камчиликлар аниқланган. Жумладан:

Фарғона вилояти ҳокимлигининг 2021 йил 12 июндаги 05-07/4533-сонли хати билан юборилган рўйхатда “Садриддин Ристаев” фермер хўжалигига 23 гектарга 0,98 коэффицент билан 575,0 млн. сўм ҳисобланган бўлиб, ушбу ҳолат қайта ҳисоблаб чиқилган ҳақиқатда 180,32 млн.сўмни ташкил қилди ёки **394,68 млн.сўм** ошиқча ҳисобланишига йўл қуйилгани аниқланди.

Хоразм вилояти ҳокимлигининг 2021 йил 15 июндаги 6-2767-сонли хати билан юборилган рўйхатда Янгибозор тумани бўйича 41 та қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирувчиларига 678,3 гектарга 6 240,36 млн.сўм субсидия ҳисоблангани келтирилган бўлиб, ҳақиқатда эса 32 та қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирувчиларига 514,3 гектарга 4 425,8 млн.сўм субсидия ҳисобланиши лозимлиги ёки **1 714,6 млн.сўм** ошиқча ҳисобланишига йўл қуйилгани маълум бўлди.

Хоразм вилояти ҳокимлигининг 2021 йил 7 июлдаги 6-3237-сонли хати билан юборилган рўйхатда “Шухрат-2001” фермер хўжалигига 16,9 гектарга 1,05 коэффицент билан 208,5 млн.сўм ҳисобланган бўлиб, ушбу ҳолат қайта ҳисобланганда, ҳақиқатда 141,96 млн.сўмни ташкил қилиши ёки **66,54 млн.сўм** ошиқча ҳисобланишига йўл қуйилгани аниқланди.

Жиззах вилояти ҳокимлигининг 2021 йил 16 июндаги 04-258-сонли хати билан юборилган рўйхатда Жиззах вилояти бўйича тақдим қилинган қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирувчилари рўйхатида жами **13 223,1 млн.сўмга** кам субсидия ҳисобланишига йўл қуйилган.

Қашқадарё вилояти ҳокимлигининг 2021 йил 21 июлдаги 05/2046-сонли хати билан юборилган рўйхатда Ғузор туманидаги 11 та қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқарувчиларининг 608,2 гектар майдони учун барчасига 0,95 коэффицент қўлланиб жами 4 470,0 млн.сўм ҳисоблангани, қайта ҳисобланганда $608,2 \times 7,6 (0,95) = 4 622,32$ млн.сўмни ташкил қилгани,

натижада **152,32 млн.сўм** субсидия пули кам ҳисоблангани аниқланди. Шунингдек, рўйхатдаги Чироқчи туманига тегишли бўлган 6 та қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқарувчиларининг 72 гектар майдони учун жами **554,4 млн.сўм** ҳисобланган маблағ рўйхатнинг жами суммасига қўшилмаган.

Натижада комиссиянинг 2 ҳолатдаги хатоликлари ҳисобига **706,72 млн сўм** кам субсидия ҳисобланганлиги аниқланди.

Самарқанд вилояти ҳокимлигининг 2021 йил 19 июлдаги 05-05/2066-сонли хати билан юборилган 102 та қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирувчилари томонидан 3611,0 гектар пахта майдонига томчилатиб суғориш технологияси ишга туширилганлиги ва уларга жами 28 809,0 млн.сўм субсидия ажратилиши ҳақидаги рўйхат, жумладан, Пастдарғом туманидаги “Самарқанд камалак инвест текстел” МЧЖга 365 гектар учун 0,90 коэффициент билан 2 774,0 млн.сўм ҳисоблангани ўрганилди. Қайта ҳисоблаб чиқилганда, ҳақиқатда 2 628,0 млн.сўм субсидиятилиши лозимлиги ёки **146,0 млн.сўм** ошиқча ҳисобланишига йўл қуйилганлиги аниқланди. Шунингдек, мазкур тумандаги 10 та қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқарувчиларининг ҳар бирига 4,0 млн.сўмдан жами 40,0 млн.сўм қўшиб ҳисобланган. Натижада ушбу рўйхатдаги нотўғри ҳисоб-китоблар натижасида жами **186,0 млн.сўм** ошиқча субсидия ҳисобланишига йўл қуйилган.

Ушбу хато ва камчииклар аниқланган ҳужжатлар жойларга қайтарилиб, тегишли масъуллар томонидан бартараф қилинди.

Вазирлик Ички аудит хизмати томонидан соҳада ўтказилган ўрганишлар натижасида аниқланган хато ва камчиликларни бартараф этиш ҳамда келгусида бу каби ҳолатларга йўл қўймаслик, тизим ташкилотларининг молия хизмати ходимларини соҳада бўлаётган янгиликлар билан таништириш, молия-хўжалик фаолиятида ҳуқуқбузарликлар профилактикасини таъминлаш, ташкилот ходимларини қўшимча рағбатлантириш мақсадида ривожлантириш жамғармасига маблағлар жалб қилиш бўйича чора-тадбирлар изчил олиб борилаёпти.